

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010524
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3122010524.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného X. U., nar. XX.XX.XXXX v M., trvale bytom Y. K., t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 02.06.2022, samosudcom JUDr. Michalom Fialom takto

r o z h o d o l :

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného X. U., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 20.04.2022 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného X. U. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 16) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, uložený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/104/2020 zo dňa 23.09.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/105/2020 zo dňa 24.11.2020, na výkon ktorého nastúpil dňa 24.11.2020 s predpokladaným dňom výkonu 08.05.2023.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 08.05.2022.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 4), ktoré bolo súdu doručené dňa 02.05.2022, ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol:

„Zasielam Vám hodnotenie k žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu“) na odsúdeného X. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom Y. K. XXX, okres K. nad B.. Menovaný je rozvedený, má ukončené stredné odborné vzdelanie bez maturity. Pred výkonom trestu nebol zamestnaný.

Do výkonu väzby bol predvedený dňa 11.05.2020 do ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica (ďalej „ústav Banská Bystrica“), kde bolo správanie a vystupovanie menovaného na požadovanej úrovni, v plnení povinností neboli zaznamenané negatíva. K personálu sa správal slušne. Konflikty, alebo spory so spoluobvinenými, neboli zaznamenané. Vo voľnom čase sledoval televíziu, počúval rozhlas, čítal knihy a zúčastňoval sa vychádzok. Pracovne zaradený nebol, kontakt udržiaval s družkou a spoločnými deťmi. Dňa 24.11.2020 začal v ústave Banská Bystrica vykonávať trest.

Do ÚVTOS Dubnica nad Váhom (ďalej „ústav Dubnica“) bol umiestnený dňa 08.12.2020. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde si osvojil ústavný poriadok a časový rozvrh dňa, bol zaradený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez problémov. Správanie a vystupovanie menovaného je dlhodobou na požadovanej úrovni, negatíva v plnení si povinností nie sú evidované. S personálom komunikuje iba v prípade potreby, jeho

správanie je slušné a podriadivé. Pri kazy a nariadenia rešpektuje a plní bez pripomienok. V kolektíve odsúdených konflikty a spory neboli zaznamenané, prípadné záťažové situácie rieši racionálnym spôsobom. Jeho postoj k trestnej činnosti bol spočiatku nekritický, no postupne svoj postoj prehodnotil a je čiastočne kritický. Trestnú činnosť priznáva a ľutuje, no časť viny presúva na alkohol, čo je zaznamenané v pedagogickej dokumentácii.

Vo voľnom čase sleduje televízne vysielanie, počúva rozhlas číta dostupnú literatúru, rieši krížovky a sudoku zúčastňuje sa vychádzok. Ponuku ústavnej knižnice využíva. Do aktivít z ponukového listu kultúrno-osvetových činností sa zapája pravidelne.

Do pracovného procesu nie je zaradený z dôvodu nedostatku vhodnej práce, ktorú by mohol vykonávať. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája pravidelne, jeho prístup k vykonávaniu týchto činností je aktívny, Za dlhodobé vykonávanie čistiacich a upratovacích prác v centrálnych sprchách ústavu bol jedenkrát disciplinárne odmenený.

Kontakt s vonkajším prostredím nadviazal a udržiava formou korešpondencie, telefonovaním a návštevami so svojou matkou, družkou a svojimi deťmi. Vzťahy s primárnou rodinou sa javia ako dobré a podporné. Primárna rodina prezentuje záujem pomôcť menovanému po prepustení z výkonu trestu a to napriek tomu, že sa trestnej činnosti dopustil voči nim.

Program zaobchádzania je u menovaného zameraný najmä na bezpodmienečné plnenie všetkých povinností, príkazov, nariadení a noriem upravujúcich výkon trestu, prehodnotenie postoja k trestnej činnosti, uvedenie si nutnosti riešenia interpersonálnych konfliktov racionálne, uvedenie si dôležitosti sebaregulácie v správaní sa, prehodnotenie doterajšieho spôsobu života, uvedenie si rizík a škodlivosť alkoholu, aktívne a zmysluplné využívanie voľného času, rozvíjanie a udržiavanie pracovných návykov a podporovanie kontaktov s vonkajším prostredím. Program zaobchádzania plní čiastočne v bode edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti, ostatné body programu zaobchádzania plní.

Počas doterajšieho výkonu trestu bol jedenkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol.

Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti.

Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča sa podmiennečné prepustenie s dohľadom.“

Z odpisu registra trestov a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený má v registri trestov celkom 3 záznamy.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol: „Je mi ľúto, že sa po 40 rokoch manželstva stalo toto, dcéra s manželkou ma chceli dať na protialkoholické liečenie, boli tam nezhody, tento trest je dosť veľký a dostatočný, chcel by som viesť riadny slušný život, po prepustení by som chcel ísť do predčasného starobného dôchodku.“

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom predniesol hodnotenie na odsúdeného v súlade s písomným vyhotovením, bez doplňujúcich zmien.

Prokurátor právom konečného návrhu uviedol: „Vzhľadom na povahu a charakter stíhaných činností, za ktoré je menovaný odsúdený, navrhujem jeho žiadosť zamietnuť.“

Odsúdený právom konečného návrhu uviedol: „Chcel by som ísť domov.“

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až

po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienčné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienene prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienčnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienčným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienčne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale kumulatívne nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienčné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny

život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody ako aj na povahu spáchaného trestného činu.

Pokiaľ ide o prvú zákonnú (formálnu) podmienku, odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody, a teda táto podmienka bola splnená.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie, táto podmienka sa v danom prípade javí ako splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že po absolvovaní nástupného oddielu bol odsúdený zaradený do diferenciačnej skupiny „B“. Riadne si osvojil ústavný poriadok i časový rozvrh dňa, ktoré riadne dodržiava, rovnako príkazy a nariadenia príslušníkov ZVJS plní a rešpektuje. S ostatnými odsúdenými je v nekonfliktných vzťahoch. V jeho správaní sa doposiaľ neprejavili žiadne negatívne prvky, je slušný a podriadivý.

Odsúdený v súčasnosti nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku vhodnej práce, pravidelne sa však zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti, za dlhodobé vykonávanie čistiacich a upratovacích prác v centrálnych sprchách bol dokonca jedenkrát disciplinárne odmenený. Disciplinárny trest mu uložený nebol. Vo zvyšnom voľnom čase je odsúdený aktívny, zúčastňuje sa na organizovaných aktivitách v rámci kultúrno-osvetovej činnosti, chodí na vychádzky, využíva tiež fond ústavnej knižnice.

Súd tak pri vyhodnocovaní správania sa odsúdeného v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody nenašiel žiaden negatívny prvok, považuje ho za celkovo uspokojivé a má za to, že v podmienkach ústavu odsúdený vedie riadny život.

Postoj odsúdeného k trestnej činnosti je ústavom hodnotený ako čiastočne kritický, pričom došlo k pozitívnemu posunu, nakoľko v začiatkoch výkonu trestu odňatia slobody bol jeho postoj nekritický. V súčasnosti svoju trestnú činnosť priznáva a ľutuje, časť viny však stále pripisuje požívaniu alkoholu. Súd na tomto mieste zobral do úvahy skutočnosť, že odsúdenému bola pri predmetnom odsúdení priznaná pohľadujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zákona, a síce že odsúdený sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval. Rovnako tak urobil aj na verejnom zasadnutí.

Súd vzhľadom ku všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam vyhodnotil druhú (materiálnu) podmienku ako splnenú.

Splnená však nebola tretia (materiálna) z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. Odsúdený má 3 záznamy v Registri trestov, pričom však súd dáva do pozornosti, že prvé dve odsúdenia vo veci Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 1T/193/2009 a vo veci Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/195/2012 už boli odsúdenému zahladené, čím sa na páchatela hľadí, ako by nebol odsúdený. Nie je teda možné tieto prvé dva záznamy vyhodnocovať aj naďalej v neprospech odsúdeného. V súčasnosti je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky vo veci Okresného súdu Žiar nad Hronom. Ide o jeho prvý nepodmienečný trest odňatia slobody s umiestnením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Na tomto mieste však súd považuje za mimoriadne dôležitú skutočnosť, že v rámci predmetného odsúdenia bolo odsúdenému uložené tiež ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, ktoré však doposiaľ nezahájil a nevykonal. Vzhľadom k tomu, že skutky, za ktoré bol odsúdený uznaný vinným, dlhodobo páchal pod vplyvom alkoholu, považuje súd za nevyhnutné, aby na toto ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou riadne nastúpil a absolvoval ho. Zo znaleckého posudku č. 117/2020 znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie gerontopsychiatria) vyplýva u odsúdeného prítomnosť syndrómu závislosti od alkoholu s prejavmi psychickej a somatickej závislosti, ktorá má negatívny dopad aj v sociálnej oblasti.

Súd sa tak aj vzhľadom k vyššie uvedenému stotožnil s hodnotením ústavu rizika recidívy odsúdeného ako stredného rizika a dospel tiež k záveru, že u odsúdeného zároveň nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život, a to aj napriek podporným vzťahom s primárnou rodinou, ktorá mu už odpustila jeho predošlé konanie voči nim.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený kumulatívne nesplnil všetky zákonom stanovené podmienky pre takéto rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.